

Naprej veslam, v daljave duh me vodi,
 Še vabi stavljen v domišli svet —
 Alj kod, prijatelj, ladja tvoja hodi,
 Ki hotel z mano trgati si cvet? —
 Sovražni, zapeljivi, ostri prodi,
 Končali vožnjo ste najlepših let!
 Rosi oko naj v tamne globočine,
 Za tabo gledam v jasne visocine.

Tedaj počiva, pridno djanje tvoje,
 Miruje um! — Samoten jaz stojim,
 Zaprtega te v grobu pesem poje;
 Da v grobu si? — Alj čujem, ali spim?
 Da sklenil mlado si življenje svoje?
 Da! sklenil si — Bogú te izročim,
 Mileje solnce naj te tam obsije, —
 Zavetje sprejme lepše domačije!

A. Okiški.

Iz Ljubljane. 16. t. m. je tukajšna zdravilska družba imela svoj drugi shod pod predsedništvom c. k. deželnega zdravniškega svetovavca gosp. dr. Šrott-a. Gosp. primari dr. Fux je zboru pokazal 7 let starega fantiča, kateremu je levo roko pri ramnem sklepu srečno izsnel. Fantič je nekega dne igraje se zamotal v mlinško kolo, ki mu je levo roko zgrabilo in tako strlo, da je snet pritisknil; če bi mu ne bili snetjave roke odrezali, bi bil fantič mogel umreti; tako pa je spet dober, le leve roke nima. — Tudi dva kamna tako velika kot golobje jajca je pokazal gosp. doktor, ki ju je nedavnej v tukajšni bolnišnici nekemu možu iz scavnega mehurja pobral, prerezavši mu mehur od strane. — Gospod sekundari dr. Mader je popisal neko prečudno scavnično pijavko (Urinfistel) in pokazal dotični anatomske preparat. — Gosp. asistent Cepudar je popisal hudo višnjelico (Cyanose) nekega ravnorojenega deteta, ki se malokterikrat primeri in je odtod izvirala, da v spodnji tretjini srčnega medstenja je bila luknja. — H koncu je dež. zdravniški svetovavec gosp. dr. Šrott svoje skušnje razodel v dokaz, da je kolera nalezljiva bolezen. Čeravno je govor njegov več kot celo uro trpel, je bil vendar od konca do kraja tako mikaven, da ga je vse rado poslušalo. — V tej seji je bilo tudi enoglasno sklenjeno, naj družba zahvalnico podá gosp. dr. Karolu Vesel-u, c. kr. okrožnemu zdravniku, za lepo darilo zdravilskih bukev, s katerimi je ustanovil društveno bukvarnico. 21. dne t. m. mu je posebna deputacija izročila to zahvalno pismo, ktero je visokočastiti in res tudi visoke časti vredni domoljubni gosp. doktor ginjenega srca sprejel.

— Procesije sv. Rešnjega telesa so se v četrtek in nedeljo slovesno obhajale, čeravno vreme skozi in skozi ni jim ugodno bilo. Da lepo petje veliko povzdiguje cerkvene svečanosti, to je znano vsakemu; našim gosp. bogoslovcom pod vodstvom gospoda Riharja gré pa še posebna čast in hvala, da z izvrstnim petjem miloglasnih Riharjevih pesem povzdigujejo slavo Božjo tako, da se ne bojimo očitno reči, da nikjer se ne sliši kaj takega. Že večkrat bi bili radi pohvalili divno petje g. bogoslovcev naših; al ni se nam spodobno zdelo, cerkvene opravila trajati na oder očitnosti; pri tej priliki pa, ko so se pesmi njih razlegale javno po ulicah mestnih, ne moremo se zdržati, da bi po mnozih nam razodetih željah ne dali očitne hvale, komur hvala gré, in da ne bi ponavili žive resnice, da Rihar naš je v cerkvenem petji osnoval čisto novo dobo. Ker že o petji govorimo, naj še to povemo, da so vsakemu domoljubnemu srcu tudi kaj dobro déle lepe slovenske pesmi, katerih zložitelj nam niso vsi znani in ki jih je prepevala pobožna množica za procesijo tako, da še celó nekteri tistih, ki trančajo vedno le o „deutschthum-u“ na Krajnskem, so te dni skesani svoje pomote na prsi svoje trkali, ko razun latinske pesmi niso slišali nobene druge kot domače slovenske. Kdo je za procesijami šel, ne bomo na drobno popisovali, in tudi ne, ali so s topovi ali z možnarji strelali; to pa smo naprošeni bili popraviti, da se je dopisniku „Laibacherce“, kateremu se o cerkvenih zadevah rada kaka

pomota vrine, spet v nedeljo to naključilo, da so mu pohlevni „možnarji“ doneli na ušesa kot „Kanonensalven.“

— Kar so špekulativni Francozje prevzeli dunajsko-tržaško železnico, se je nekako živejše gibanje na nji začelo. Ne le posamni ljudje se vozijo gledat Trst in njegovo morje in medpotoma obiskavat našo postojnsko jamo, ampak cele družbe se zbirajo na to pot, ker jim vodstvo železnice prav po ceni prepušča vožnjo. Tako je prišlo o binkoštih na enkrat okoli 600 Dunajčanov, pretekli petek okoli 1200 Ogrov iz Pešta; za celo pot v Trst in nazaj se plača le po 12 gld. Če toliko gostov na enkrat kam pride, pričakujejo — kar je čisto naravno — da jih sprejmejo prijazno; al vsa druga se je godila v petek in ponedeljek Ogrom v Ljubljani. Sila veliko mestjanov je v petek dopoldan šlo na kolodvor, da bi vidili Ogre, ki so prišli k nam in v Trst v gostje; vendar ni nobeden smel blizo; razpostavljene straže so branile to. Ljubljančani so hudo godrnali zatega voljo, in kamor si prišel v petek, bilo je govorjenje o tej prečudni prepovedi, ktere nobeden ni zapopadel; Ogri sami pa so po vrnitvi iz Trsta toliko bolj tožili o nepriljudnosti ljubljanski, ker so bili od Tržačanov tako prijazno sprejeti. Včeraj nam je „Laibacherce“ na korespondencijo „Triesterce“ uganjko te zastavice prinesla, rekši, da ni policija iz „politischer Tendenzriechei“ kolodvora zaprla, ampak da se je to zgodilo le po ukazu oskrbnništva kolodvornega, ktero je hotlo Ljubljančane k Ogrom še le po kosilu spustiti, da bi jim med kosilom na poti ne bili. Naj je bil Peter ali Paul, kdor je tako „galantarijo“ za Ogre imel: dosti čudno je to, da v Trstu vladuje druga postava kakor v Ljubljani, in da se nedolžni Ljubljančani raznašajo zdaj po svetu, da so nepriljudni, kar smo na svoje ušesa slišali v nedeljo zvečer. Kako različno so ljudje ugibali ta naš „Ausnahmszustand“, po katerem ni smel noben domač na kolodvor, kaže nam sledeči razgovor. Neki magnát ljubljanski prikorači po dunajski cesti proti Slonovi gostivnici; tū ga ustavi znanec njegov: „Kaj tudi tebe je „firbec“ nesel Madjarom naproti?“ — „Se vé da, pa nismo smeli blizo.“ — „Saj sem vedil, da Slovencev, ki so napol Hrvatje, ne bojo pustili k Ogrom zato, da bi se ne — stepili. Saj vendar „Presso“ bereš, pa si še tak palček v politiki!“ — V nedeljo zvečer pa, ko so Ogri iz Postojne nazaj prišli, so se razkropili po mestu, da je vse mrgolelo po nekterih gostivnah in kavarnah, in povsod so Ljubljančani prijazno stregli prijaznim gostom. — V saboto spet gre velika množica Dunajčanov v Trst in Postojno.

— Našega trgovca gosp. Edmunda Terpin-a je nenavadna sreča obiskala, da je z Esterhazijsko srečko (lozom) za 40 gold. dobil 40.000 gold.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz državnega zbora). Zbornica poslancov je pretekli teden pretresala stroške armadne za leto 1862. Veliko se je sém ter tje govorilo; nazadnje je obveljal predlog odborov, po katerem se je za to leto za vojaščino dovolilo 135 milij. in 300.000 gold., in tedaj le 8 milijonov odbilo od predloga ministrovega, kateri je rekel, da čez ta znesek nikakor ne more zmanjšati armade. Dalje je obveljal predlog: naj se vladi izreče silna želja, da bi na diplomatični poti skusila laške zadeve gledé na naše cesarstvo tako poravnati, da ne bo treba tolike armade zmiraj na nogah imeti. Ker se vojaki iz Laškega pregnane modeneške vlade vzdržujejo z avstrijskim dnarjem, so ti stroški izbudili velik hrup, da to ni treba, da bi mi še tujo armado plačevali; minister Rechberg je zagovarjal te stroške, rekši, da Modena je dežela, do ktere ima Avstrija v 3. rodu dedinsko pravico in da je vojvoda modeneški edini bil med zavezniki, ki je Avstriji zvest ostal v nesreči; nazadnje je obveljal predlog: naj se za letos še plača vsaki mesec 70.000 gold. za to armado, ako namesto avstrijske

službo opravlja; za prihodnje pa naj nehajo ti nepotrebni stroški. Tudi zavolj cesarskih žebcarjev in kobilstev, ki državi toliko stroškov prizadenejo, da država za nje več plačuje kakor za šole, se je vnela huda borba, ki se je s tem sklepom končala: naj se žebcarstvo in kobilstvo skozi in skozi prenaredi, da se stroški pomanjšajo kakor je potreba v sedanji dnarni stiski. Dalje so se pretresale velike penzije, ki jih uživajo tudi taki oficirji, ki bi še lahko služili, — neugodno preskrbovanje in nakupovanje živeža za vojake in konje po zakladavcih in špekulantih, — vojaške učilnice, ki več znašajo kakor učilnice civilne itd.; naposled je bilo še sklenjeno: naj vlada armado tako osnuje, da v mirnih časih ne bo za leto in dan več kot 92 milijonov gold. za njo treba. Tudi o stroških za ces. ladije in morsko armado so bili razgovori živi. Potem ko so govorili nekteri, da Avstrije moč obstoji v armadi na suhi zemlji, nikakor pa na morji, so drugi zagovarjali potrebo, da imamo tudi na morji veliko moč; nazadnje je obveljal odborov predlog: naj se za letos dovoli 5 milijonov in 965.000 gld., za napravljanje ladij pa 7 milijonov in 200.000 gld., in pri tem so se dodale spet nekatere želje in nade, kakor ima državni zbor navado, da svoje sklepe omehčuje z željami in nadami. To se je godilo pretekli teden v zbornici poslancov. — Zbornica gosposka je začela 20. t. m. posvetovanje o dnarstvenih sklepih, ki so ji iz zbornice poslancov v roke prišli; začela je s stroški ministerstva ces. hiše in unanjih oprav. Odbor je nasvetoval, naj se sprejmejo zneski po nasvetu zbornice poslancov, pa nekatere njih želje naj se še bolj omehčajo, in po nobeni ceni ne more se pripustiti, da bi se od plače rimskega poslanca in predsednika nemškozvezne vojaške komisije kaj odbilo. Pri tej priliki se je gospod Anton grof Auersperg sprehajal v svoji mu toliko priljubljeni misli, naj se Avstrija združi z Nemčijo in z edinjeno močjo naj doženete ljudski blagor in ljudsko svobodo; potem tudi Madjar ne bo hrbta kazal Nemčiji in Slovani ne bojo več rekli, da nimajo na Nemškem nič opraviti, — dalje se je potegnil za višo plačo rimskega poslanca, ker rimska vlada je velika cerkvena vlada z 200 milijoni dušami in tedaj mora poslanca imeti prve vrste, — in nazadnje je o konkordatu rekel, da konkordat je postava, pogodba in dogovor: vse troje ob enem; postave pa se dajo prenarediti in ravno tako pogodbe o dogovorih pogodnikov. — Na to je nadškof dunajski kardinal Rauscher besedo poprijel in se najprej tudi temu ustavil, da bi se od plače rimskega poslanca kaj odbilo; potem je zagovarjal svetno oblast papežev, ki se opira na ljudsko pravo, in če tudi v prvih 700 letih po Kristusu niso papeži imeli posvetne moči, so bili takrat drugi časi; nazadnje pa je rekel, da, ako bi se v mirniših časih, kakor so sedanji, konkordat trezno pretresal, se bo vidilo, da ne bo velikih preuredb potreba. Govorili so še drugi gospodje; pikali so nekteri na zbornico poslancov, kako da se upa tako predrzno postopati o dnarstvenih zadevah, ne gledé na to, da zbornici poslancov gré o dnarnih (davkovskih) rečeh prva beseda; grof Anton Auersperg je z rahlo besedo zagovarjal veljavo zbornice doljne, in sklenili so potem ta oddelek, kakor je bilo gori rečeno. Zastran deželne premoženja je, kakor v zbornici poslancov dr. Toman, v zbornici gosposki se grof Anton Auersperg potegnil, ki ga je leta 1809 francoska vlada tadanjim krajskim deželnim stanovom vzela in potem nobena vlada jim ga nazaj dala. Minister Schmerling je obljubil, da se ta zadeva bode Tirolcom, Korošcom in Krajncem kmali rešila. Ker je pri tej seji že tako malo gospodov pričujočih bilo, da jih je predsednik mogel loviti, sicer bi ne mogel zbor veljavnega sklepa storiti, bo gosposka zbornica spet do konca tega mesca imela — praznike.

— Veliko se je te dni govorilo o tem, kadaj bo konec državnega zbora na Dunaji in kadaj se bojo začeli deželni

zbori. Vladni časnik „Donauzeitung“ tem govoricam odgovarja to-le: Ni res, da se bo državni zbor tako kmali razpustil; državni stroški in dohodki za leto 1863 se bojo še temu zboru v pretres in sklep izročili; deželni zbori se bojo še le mesca novembra (listopada) začeli in ne bojo le malo tednov trpeli, ampak tako dolgo, da bojo mogli vse svoje važne opravila, katerih je veliko, zložno dognati.

— Ministerstvo dnarstva z razglasom od 16. t. m. oklicuje, da se bojo od 23. do 26. t. m. spet podpisali prejemanji na obligacije z loterijo od leta 1860, katerih se bo izdalo za 16 milijonov in 600.000 gold., — obligacije za 100 gold. se prodajajo po 94 gold.

— Vesela novica se ponavlja, da se zdravje presvitle cesarice spet boljša.

— Škofje, ki so bili v Rimu, pridejo 26. t. m. nazaj.

Česko. Kako se Čeh, naj je kmet ali gospod, zaveda svoje narodnosti, kažete očitno in celemu svetu v izgled spet dve volitvi za ondašnji deželni zbor; pri obeh sta bila dva iskrena Slovani izvoljena in sicer v Visokem Mitu prof. Šembera enoglasno, v Litomišlju pa fajmošter Jindra z veliko večino glasov. — V Pragi je vrednik „Narod. Novin“ dr. Greger zavolj nekterih sostavkov, ktere je sodnija krive spoznala motenja pokoja in javnega šuntanja, obsojen na 4 mesce v ječo in zgubo 1300 gold. Vsa polna ljudi je bila sodnija in ulica krog in krog tisti dan, ko je imela mu sodba oklicana biti in dr. Greger in zagovornik njegov dr. Klaudi sta mogla pričujoče prositi, naj mirni bojo, kakor koli izpade sodba, ker to je le sodba prve sodnije, zoper katero je še pritožba mogoča. In množica ju je ubogala; zunaj sodnije na ulici pa so hotli obsojenega in zagovornika sprejeti s slava-klici; al da se ogneta vsakemu hrupu, sta se po stranski poti domú podala. Zdaj pa pošiljajo iz mest in kmetov vredniku milovavne pisma, in kakor „Hlas“ pravi, hočejo kmetje zložiti tistih 1300 gold., ki imajo zapasti kazni od vrednikove kaveje.

Angleško. Iz Londona. Sodniki so o razpostavljenem blagu sklenili svojo razsodbo in 15. t. m. oklicali, kdo prejme svetinje in pohvalne pisma.

Srbsko. Iz Belgrada. 15. dne t. m. so se vnele tukaj take silne homatije, da vse druge novice niso nič proti temu, kar se zdaj tukaj godi. Sovražstvo, ki že dolgo tli med Srbi in Turki na tihem, je spremenilo se v očitni boj, za ktereга konec zdaj še nobena živa duša ne vé. 15. dne t. m. zvečer je neka turška straža umorila srbskega fanta; na to se je vnel krvavi boj, ki je trpel celo noč, dokler se ni turška armada umaknila v trdnjavo, iz ktere je potem začela bombe metati v mesto in jih tako dolgo metala, dokler ni francoski konsul se zoperstavil (protestiral) temu bombardovanju. Od vseh strani je vrelo srbsko ljudstvo iz kmetov v mesto; Avstrijanci so se na 4 ladijah odpeljali v Zemun; kaj se dalje tam godi, se nič prav ne zvé, ker telegraf je kmalo — omolknil. Kneza ni bilo domá, ker je potoval po deželi in se je še le 17. t. m. vrnil v Topčider. Da bo težko upokojiti po ljutih Turkih silno razkačeni narod srbski, je gotovo. Ako se pomisli, da tudi Črnogorci in kristjanski Bosnjaki in Hercegovinci ustajajo zoper Turka, je očitno, da se pripravljajo tu velike politiske zadrege, v katerih bo tudi Avstrija imela posla dovelj.

Rusovsko. Iz Petrograda. Poslednji čas se je tu pripetilo toliko požigov, da se po pravici misli, da prekucijna skrita stranka povžiga ljudem nalašč hiše in vžiga s tem nezadovoljnost zoper vlado. Tudi v Moskavi je bil 9. t. m. velik požar. Car in carica darujeta pogorelecom kar moreta, in ostre kazni so oklicane za tiste, ki jih zasačijo v tem hudodelstvu.

Popravek. V poslednjem listu na 208. strani 13. vrstici odzgoraj namesto Fleishmanovo beri Riharjevo.